

Dokument nr. 8:88

(2000-2001)

Forslag fra stortingsrepresentantene Sverre J. Hoddevik, Michael Momyr og Erna Solberg om at en andel av selskapsskatten igjen skal tilfalle kommunene

Til Stortinget

Bakgrunn

Stortingsflertallet vedtok i 1998 at hele selskapsskatten skulle tilfalle staten og at kommunene og fylkeskommunene skulle miste sine inntekter fra denne skatten. Forslaget om å gjøre hele selskapsskatten til en statlig skatt ble fremmet av kommunal- og regionalminister Ragnhild Queseth Haarstad fra Senterpartiet. Ved senere stortingsbehandlinger har Senterpartiet stått fast at selskapsskatten skal være en statskatt.

Når Senterpartiet nå på sitt landsmøte i mars 2001 har vedtatt at

«Senterpartiet vil overføre selskapsskatten fra staten til kommunene og gjøre den produksjonsstedsbunden»

må det sies å ha oppstått en ny politisk situasjon. Er de andre sentrumpartiene enige med Senterpartiet vil det nå være et flertall for igjen å gi kommunene en andel av selskapsskatten. Gitt den nye utviklingen i saken vil Høyre på ny fremme forslag om at en andel av selskapsskatten også skal være kommunal.

Konsekvensen av at selskapsskatten ble gjort til en ren statlig skatt er at kommunene mistet viktige incitament for å legge forholdene til rette for lokal næringsutvikling. Det innebærer en trussel mot den fremtidige verdiskapningen når kommunene får lite direkte økonomisk igjen for å legge til rette for næringsvirksomhet. Dette sees særlig i områder hvor flere kommuner utgjør et felles arbeidsmarked. Det er også ulogisk at kommuner som benytter sine naturressurser til kraftproduksjon skal sitte igjen med en stor gevinst på denne formen for verdiskapning, mens kommuner som tillater utnytting av andre naturressurser ikke får noe direkte igjen av verdiskapningen.

Etter forslagsstillernes mening er det naturlig at kommuner som har stor verdiskapning lokalt også får en mulighet til å gjøre tjenestetilbudet attraktivt for arbeidskraft, slik at man styrker de verdiskapende

delene av vår økonomi. Spesielt er dette viktig for de distriktene som i dag rammes av den sterke omfordelingspolitikken mellom kommuner. Hvis ikke de deler av distrikts-Norge som har et betydelig næringsliv og høy aktivitet også ser at dette fører til et godt kommunalt tjenestetilbud, undergraver vi incitamentene som distrikts-Norge må ha for å satse på utvikling av arbeidsplasser. Det er i tillegg unaturlig at bedriftsoverskudd som skal gi skatteinntekter til lokalsamfunnet er avhengig av selskapsformen slik vi i dag ser det, hvor personlige selskaper skatter til kommunene, mens all skatteinntekt fra aksjeselskap tilfaller staten.

Forslagsstillerne mener derfor at kommunene igjen skal få en del av selskapsskatten. Ved en gjeninnføring av kommunal selskapsskatt vil man sikre redusert overføringsavhengighet og høyere lokal finansiering av kommunenes inntekter. Det vil bidra til økt opplevelse av selvstendighet i kommunene og styrking av lokaldemokratiet.

Ved en gjeninnføring av kommunal selskapsskatt må systemet utformes slik at hele skatten ikke bare tilfaller de kommunene som har konsernhovedkvarteret. En vesentlig innvending mot kommunal andel av selskapsskatten var nettopp at systemet for konsernbeskatning ikke ga en fullgod fordeling etter skattelovens prinsipper om stedbunden beskatning. Dette forholdet var til utredning i Finansdepartementet da vedtaket om overføring av hele selskapsskatten til staten ble fattet. Etter dette ble utredningen naturlig nok stoppet.

Å skape en fullt rettferdig fordeling mellom kommuner av konserninntekter kan være vanskelig, det er samtidig viktig å sikre at slike regler ikke blir for byråkratiske eller øker skattetrykket for bedriftene. Tidligere var det også klart urimelig at finansinntekter i hovedsak ble tillagt hovedkontor, mens gjeld og andre finansutgifter ble lignet ut på produksjonsstedene. Det er likevel ikke umulig å skape mer rettferdige beregningsregler mellom kommunene, f.eks. av

det overskuddet et konsern totalt går med. Det er først og fremst et spørsmål om politisk fastsatt fordeling i forhold til gitte kriterier. Senterpartiets forslag om produksjonsstedbunden beskatning kan derimot medføre en rekke problemer hvis det ikke skal gjøres som beregningsregler for det konstaterte overskuddet i et konsern som en helhet.

Arbeidet med å finne frem til mer rettferdig fordeling av overskuddet i konserner bør gjenopptas med det siktemål å finne frem til et sett med fordelingsberegningkriterier som gir en mer rettferdig fordeling av selskapsskatten enn tidligere. Det må forutsettes at reglene skal dreie seg om fordeling av

overskuddet og ikke påvirke konsernets skattemessige disposisjoner for øvrig.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen gjeninnføre ordningen med at deler av selskapsskatten tilfaller kommuner og fylkeskommuner.

29. mars 2001